

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia

w sprawie trybu, zakresu prac oraz zakresu i sposobów ochrony zasobów przyrody, tworów i jej składników dla potrzeb sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. Nr) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Określa się tryb sporządzania projektu planu ochrony, zakres prac dla potrzeb sporządzenia projektu planu ochrony oraz zakres i sposoby ochrony zasobów przyrody, tworów i jej składników dla parku narodowego, stanowiące załącznik do rozporządzenia.

§ 2.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

1) Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz.U. Nr 85, poz. 766).

Tryb sporządzania projektu planu ochrony, zakres prac dla potrzeb sporządzania projektu planu ochrony oraz zakres i sposoby ochrony zasobów przyrody, tworów i jej składników

I. WSKAZANIA OGÓLNE

§ 1. Projekt planu ochrony dla parku narodowego, zwany dalej „projektem planu ochrony”, sporządza się na podstawie art. 18 ust. 1 – 4, art. 19 ustawy z dnia o ochronie przyrody (Dz.U. Nr.....), zwanej dalej „ustawą”.

§ 2. Sporządzenie projektu planu ochrony obejmuje następujące prace:

- 1) terenowe, polegające głównie na inwentaryzacji zasobów oraz zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych parku narodowego;
- 2) kameralne, polegające na opracowaniu na podstawie wyników prac terenowych i innych dostępnych materiałów syntetycznej diagnozy stanu, koncepcji ochrony i zagospodarowania parku narodowego oraz propozycji zadań ochronnych.

§ 3. Przygotowanie projektu planu ochrony polega na zestawieniu na podstawie przygotowanej dokumentacji planu całości planu ochrony w formie opisowej i kartograficznej.

II. TRYB I ZAKRES SPORZĄDZENIA PROJEKTU PLANU OCHRONY

§ 4. Przed przystąpieniem do sporządzania dokumentacji planu ochrony, wykonawca wykonuje prace przygotowawcze, a w szczególności:

- 1) zbiera i zapoznaje się z całością materiałów dotyczących parku narodowego (w tym map) istotnych dla potrzeb sporządzenia planu ochrony;
- 2) wskazuje potrzeby, ustala zakres i metody sporządzania opracowań szczegółowych;
- 3) ustala sposoby współdziałania autorów poszczególnych części składowych planu ochrony, w toku prac nad planem ochrony, dla osiągnięcia spójności strategii ochrony i planu działań ustalonych w poszczególnych częściach planu ochrony;
- 4) ustala zakres współpracy z podmiotami zainteresowanymi sporządzeniem planu ochrony;
- 5) ustala formy udziału społeczności lokalnej w toku prac nad planem ochrony.

§ 5. 1. Zakres prac dla potrzeb sporządzenia projektu planu ochrony, w zależności od charakterystyki przyrodniczej, krajobrazowej i kulturowej parku, obejmuje następujące opracowania:

- 1) geodezyjno - kartograficzny obejmuje obszar będący w zarządzie parku oraz stan posiadania parku;
- 2) ochrony gleb i przyrody nieożywionej;
- 3) ochrony zasobów i ekosystemów wodnych;
- 4) ochrony ekosystemów leśnych;
- 5) ochrony ekosystemów nieleśnych;
- 6) ochrony fauny;
- 7) ochrony flory;
- 8) ochrony zasobów kulturowych i walorów krajobrazowych;
- 9) udostępniania parku narodowego.

§ 6. Poszczególne opracowania zawierają:

- 1) analizę dotychczasowego stanu wiedzy o analizowanym terenie w odpowiednim zakresie tematycznym, wraz z krytyczną oceną dostępnych źródeł informacji;
- 2) opis zakresu oraz metodyki prowadzenia prac inwentaryzacyjnych i diagnostycznych;
- 3) charakterystykę głównego przedmiotu ochrony, którego dotyczy opracowanie;
- 4) ocenę skuteczności dotychczasowej ochrony;
- 5) diagnozę stanu, w tym syntetyczną waloryzację analizowanego komponentu na tle regionu, kraju i kontynentu; ocena zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych, identyfikacja konfliktów i obszarów problemowych;
- 6) cele ochrony analizowanego komponentu i ogólną strategię ich realizacji. W zależności od potrzeb, zarówno cele jak i strategia mogą zostać zróżnicowane przestrzennie (podział obszaru na strefy funkcjonalne);
- 7) plan działań, czyli zestawienie ustaleń planu z określeniem zasad i metod ich realizacji;
- 8) wskazania do programu monitoringu zasobów i monitoringu skuteczności realizowanej ochrony oraz propozycje tematyki i zakresu prac naukowo-badawczych, których wyniki mogą w przyszłości być pomocne w doskonaleniu ochrony i sposobów gospodarowania zasobami parku;
- 9) prognozę stanu w perspektywie 20-letniej, w dwóch wariantach prawdopodobny obraz stanu przyrody i gospodarki w wariantcie utrzymywania się aktualnych trendów i przy założeniu pełnej realizacji ustaleń planu;
- 10) ocenę czynników ryzyka planu, czyli sytuacji, których wystąpienie jest możliwe i które mogą zaburzyć realizację planu wraz z wskazaniem działań w sytuacjach kryzysowych;
- 11) krótki opis, legendę i komentarz do map, stanowiących załącznik do części tekstowej opracowania;
- 12) spis danych źródłowych, które zostały zgromadzone w ramach dokumentacji planu z zaznaczeniem tych, które zostały wprowadzone do bazy danych parku narodowego.

§ 7. Opracowanie geodezyjno-kartograficzne zawiera:

- 1) mapy gruntów będących w zarządzie parku (geodezyjne, ewidencyjne, przeglądowo-gospodarcze);
- 2) mapę przeglądową obszarów znajdujących się w granicach parku, z zaznaczeniem w szczególności gruntów według własności, ekosystemów, obszarów zabudowanych, linii komunikacyjnych;
- 3) rejestr gruntów będących w zarządzie parku;
- 4) podział parku na obręby, obwody i obchody ochronne.

§ 8. 1. Opracowanie dotyczące ochrony przyrody nieożywionej i gleb obejmuje:

- 1) geologię;
- 2) rzeźbę terenu;
- 3) wody podziemne;
- 4) gleby.

2. Załączniki do opracowania:

- 1) podstawowa mapa geologiczna powierzchniowa;
- 2) szkicowa mapa geomorfologiczna;
- 3) szkicowa mapa hydrologiczna;
- 4) mapa glebowa.

3. W przypadku konieczności wykonania podstawowej mapy geologicznej od podstaw, należy stosować się do Instrukcji w sprawie opracowania i wydawania mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000 (GUG – IG, 1977). Dopuszcza się sporządzenie mapy geologicznej w sposób uproszczony, z wykorzystaniem istniejących materiałów kartograficznych i tekstowych.

4. Szkicowa mapa hydrologiczna przedstawia:

- 1) układ hydrograficzny terenu;
- 2) powierzchniowe przejawy występowania wód podziemnych z oznaczeniem źródeł stałych i ich wydajności;
- 3) głębokość występowania pierwszego poziomu wód podziemnych oraz w miarę możliwości hydroizohipsy;
- 4) granice zasięgu wyróżnionych krajowych i regionalnych zbiorników wód podziemnych oraz granice obszarów najwyższej i wysokiej ochrony tych zbiorników;
- 5) ujęcia wód podziemnych (studni wierconych) pojedynczych i zbiorowych, a także zasięgi lejów depresyjnych ujęć wód, wpływających na przyrodę parku;
- 6) otwory wiertnicze ze stwierdzonymi poziomami wód;
- 7) obszary o szczególnym znaczeniu dla infiltracji wód powierzchniowych, większe obszary źródliskowe, tereny o stwierdzonym zanieczyszczeniu lub skażeniu wód podziemnych.

5. Mapa glebowa przedstawia rozmieszczenie typów, podtypów i rodzajów gleb.

§ 9. 1. Opracowanie dotyczące ochrony ekosystemów wodnych obejmuje:

- 1) inwentaryzację wód powierzchniowych i syntetyczny opis charakteru ich występowania;
- 2) rozpoznanie aktualnego stanu ilościowego i jakościowego zasobów wodnych, ich dynamiki sezonowej i tendencji zmian wieloletnich;
- 3) określenie rodzaju, nasilenia i zasięgu przestrzennego zagrożeń ekosystemów i fizjocenozy parku, wynikających z aktualnego stanu ilościowego i jakości zasobów wodnych parku;
- 4) rozpoznanie form działalności człowieka w przestrzeni jednostki hydrograficznej (zlewni), na terenie której leży park, a głównie ich ujemnego wpływu na stan zasobów wodnych;
- 5) identyfikację i inwentaryzację źródeł zanieczyszczeń wód na obszarze parku oraz źródeł zewnętrznych pogarszających jakość wód parku lub zakłócających ich naturalny obieg.

2. Załącznikiem do tego opracowania jest mapa hydrograficzna, w ramach której należy wydzielić:

- 1) zlewnie powierzchniowe głównych cieków;
- 2) zlewnie powierzchniowe cząstkowe;
- 3) obszary bezodpływowe;
- 4) obszary trwale podmokłe;
- 5) obszary zalewane okresowo;
- 6) obszary źródłiskowe;
- 7) źródła z podziałem na stałe i okresowe;
- 8) ciek naturalne;
- 9) rowy i kanały melioracyjne;
- 10) zbiorniki wodne (jeziora, stawy, inne zbiorniki wodne, stałe i okresowe).

3. Charakterystyka jakościowa zasobów wodnych obejmuje:

- 1) analizę składu chemicznego wód opadowych, powierzchniowych i podziemnych zasilających obszar parku;
- 2) analizę składu chemicznego wód powierzchniowych zasilających ekosystemy szczególnie cenne i objęte ochroną ścisłą;
- 3) ocenę podatności wód na zanieczyszczenie i degradację;
- 4) ocenę ładunków zanieczyszczeń dopływających z wodami zasilającymi obszar parku (w następstwie ruchu turystycznego, zabudowy gospodarczej).

4. W ramach charakterystyki ekosystemów wodnych parku szczegółowo opisuje się wszystkie stałe zbiorniki wodne i ważniejsze ciek, a pozostałe (rowy, zbiorniki astatyczne) ogólnie scharakteryzować.

5. Opis poszczególnych obiektów hydrograficznych zawiera:

- 1) w odniesieniu do wód płynących – podział na odcinki zgodnie z wydzieleniami na mapie hydrograficznej wraz z ich charakterystyką;

- 2) w odniesieniu do zbiorników wodnych – podział na rodzaje zbiorników, wydzielenie mniejszych powierzchni jednorodnych, w zbiornikach o zróżnicowanym kształcie i morfometrii plos oraz dane morfometryczne.

6. Charakterystyka fizyczno-chemiczna poszczególnych obiektów zawiera:

- 1) w odniesieniu do wód płynących – stężenie tlenu w wodzie, odczyn pH (dane o składzie chemicznym wód są podawane w charakterystyce jakościowej zasobów wodnych);
- 2) w odniesieniu do zbiorników wodnych – stężenie w wodzie tlenu w profilu pionowym oraz ewentualnie okresy i zasięgi długotrwałych deficytów tlenowych.

7. Charakterystyka biologiczna ekosystemów wodnych odnosi się do wydzielonych odcinków wód płynących oraz wydzielonych powierzchni (plos) i charakterystycznych stref (litoral, pelagial, profundal) zbiorników wodnych i obejmować:

- 1) występowanie gatunków rzadkich, endemicznych i osobliwości;
- 2) występowanie charakterystycznych zespołów, zbiorowisk oraz gatunków wskaźnikowych.

8. Charakterystykę ekologiczną wykonuje się dla ważniejszych pod względem przyrodniczych wód w zakresie:

- 1) oceny saprobowości wód płynących;
- 2) oceny stanu trofii zbiorników wodnych i ich podatności na degradację;
- 3) rozpoznania głównych cech chemicznych i fizycznych osadów dennych jezior i innych zbiorników wodnych;
- 4) oceny liczebności, biomasy i struktury podstawowych zespołów organizmów flory i fauny;
- 5) oceny zlewni pod kątem łatwości dostarczania materii do ekosystemów wodnych oraz realizowania przez strefy ekotonalne funkcji barierowych dla spływu powierzchniowego (w tym zwłaszcza zanieczyszczeń obszarowych).

9. Zadania ochronne zasobów i ekosystemów wodnych ustala się z uwzględnieniem zagadnień i problemów gospodarki wodno-ściekowej, regulacji stosunków wodnych dla potrzeb gospodarki rolnej, udostępniania parku, użytkowania ekosystemów wodnych (gospodarczych i turystycznych).

10. Zadania ochronne należy określić w stosunku do zlewni głównie powierzchniowych (do ich wybranych odcinków) oraz wskazanych zbiorników wodnych. Powinny one sprzyjać utrzymaniu lub odbudowie bilansu wodnego zapewniającego prawidłowy rozwój fizjocenozy, a w szczególności uwzględniać:

- 1) zachowanie i prognozę bilansu wodnego;
- 2) odtworzenie (w miarę możliwości) osuszonych zbiorników wodnych oraz odbudowę lokalnych zdolności retencyjnych;
- 3) przywrócenie możliwie wysokiego stopnia czystości wód;
- 4) zachowanie istniejącej i przywracanie utraconej różnorodności biologicznej;
- 5) program ochrony ichtiofauny;
- 6) potrzeby wynikające z zadań ochrony określonych w innych opracowaniach szczegółowych;

7) priorytety ochrony zagrożonych gatunków fauny i flory.

11. Wskazania do monitoringu dotyczą:

- 1) ilości i jakości wód powierzchniowych, podziemnych i opadowych zasilających park;
- 2) jakości wód zasilających najbardziej wartościowe i podlegające ochronie ścisłej ekosystemy parku;
- 3) stanu ekosystemów wodnych.

§ 10. 1. W opracowaniu dotyczącym ochrony lądowych ekosystemów nieleśnych uwzględnia się typy ekosystemu, zbiorowisko roślinne, siedlisko, wielkość powierzchni i sposób rozmieszczenia, sposób użytkowania, stan dynamiczny.

2. Dla każdej przestrzennie wyróżnionej jednostki lądowego ekosystemu nieleśnego ustala się:

- 1) charakter sukcesji (pierwotna, wtórna);
- 2) stadium sukcesji (inicjalna, luźna murawa, zwarta murawa, luźne zarośla, zwarte zarośla, wczesne stadium leśne);
- 3) tempo sukcesji (na ile lat przewiduje się czas przejścia do kolejnego stadium sukcesji);
- 4) kierunek sukcesji (do jakiego klimaksowego zbiorowiska zmierzają przemiany sukcesyjne);
- 5) jakie są możliwości zatrzymania biegu sukcesji na określonym stadium, cofnięcia do stadium poprzedniego lub przyspieszenia sukcesji.

3. Zadania ustala się dla poszczególnych wydzieleń, ewentualnie biohor i ekohor lub innych wymienionych jednostek powierzchniowych, ze wskazaniem sposobu i czasu ich wykonania.

4. Załącznikiem do tego opracowania:

- 1) jest mapa roślinności rzeczywistej, sporządzana dla całego obszaru parku, wspólnie w ramach operatu ochrony ekosystemów nieleśnych i ekosystemów leśnych albo
- 2) może być mapa roślinności potencjalnej sporządzana dla całego obszaru parku lub dla jego fragmentów, wspólnie w ramach opracowania ochrony ekosystemów nieleśnych i ekosystemów leśnych.

§ 11. 1. Opracowanie dotyczące ochrony ekosystemów leśnych składa się z następujących części:

- 1) ogólnej (elaboratu), opracowywanej według ogólnego schematu (§ 13. ust. 1) przyjętego dla wszystkich opracowań szczegółowych, przy założeniu że w elaboracie zamiast szczegółowego planu działań (§ 13 ust. 1 pkt 7) przedstawia się sumaryczne zestawienia zadań ochronnych;
- 2) opisu taksacyjnego sporządzonego według zasad obowiązujących w Lasach Państwowych;
- 3) okresowych (20-letnich) zadań ochronnych (hodowlanych, pielęgnacyjnych i zabezpieczających przed czynnościami zagrażającymi trwałości ekosystemów leśnych);
- 4) kart drzewostanowych;
- 5) kompletu materiałów kartograficznych, w tym:
 - a) map drzewostanowych, typowych dla praktyki leśnej,

- b) mapy siedliskowej, sporządzanej w oparciu o mapę glebową, wykonywaną w ramach opracowania ochrony gleb i przyrody nieożywionej,
- c) mapy roślinności rzeczywistej, sporządzana dla całego obszaru parku, wspólnie w ramach opracowania ochrony ekosystemów nieleśnych i ekosystemów leśnych,
- d) ewentualne mapy roślinności potencjalnej sporządzana dla całego obszaru parku lub dla jego fragmentów wspólnie w ramach opracowania ochrony ekosystemów nieleśnych i ekosystemów leśnych.

2. Ustalenie zadań ochronnych, sposoby i metody ich wykonania obejmują następujące czynności:

- 1) dla każdego wydzielenia ustala się nazwę zespołu roślinnego oraz typ siedliskowy lasu, który jednak ma tu znaczenie informacyjne, gdyż wskazania ochronne muszą przede wszystkim być oparte na zespole roślinnym;
- 2) ustala się listy gatunków drzew i krzewów popieranych (rodzime); tolerowanych (obcego pochodzenia, ale nie zagrażające gatunkom rodzimym); do eliminacji (zagrażające gatunkom rodzimym);
- 3) ustala się warianty docelowych składów gatunkowych drzewostanów dla poszczególnych zespołów roślinnych, występujących w parku narodowym, a dla każdego wydzielenia w opisach taksacyjnych podać preferowany skład gatunkowy;
- 4) wskazania ochronne dla poszczególnych wydzieleń wynikają wyłącznie z potrzeb ochrony przyrody i dlatego, między innymi, nie określa się rozmiaru pozyskania drewna, gdyż to nastąpi dopiero przy opracowywaniu corocznych zadań ochronnych, a w planie ustala się jedynie powierzchniowy rozmiar prac ochronnych (hodowlano-pielegnacyjnych);
- 5) metody określenia zasobności drzewostanów przyjmuje się w zależności od celów jakim mają służyć oraz charakteru drzewostanów danego parku;
- 6) zadania ochronne, w stosunku do każdego wydzielenia, ustala się biorąc pod uwagę:
 - a) stopień zgodności składu gatunkowego siedliskiem oraz z potencjalnymi zespołami roślinnymi,
 - b) ocenę procesów przyrodniczych w przeszłości (w wyniku przekształceń naturalnych i sztucznych), w tym pochodzenie drzewostanu, sposoby użytkowania w minionym okresie, oddziaływanie czynników biotycznych i abiotycznych, zdarzenia nadzwyczajne, takie jak pożary, podtopienia, przesuszenia,
 - c) prognozę procesów przyrodniczych (kształtowanie się struktury gatunkowej) w latach najbliższych i w perspektywie czasowej,
 - d) potrzebę ingerencji człowieka i przyjęte sposoby wykonywania ochrony,
 - e) możliwość wykorzystania naturalnych procesów rozwojowych drzewostanów (uwzględnia się czynnik czasu, czyli cykle procesów rozwojowych drzewostanów),
 - f) powiązania ekosystemów leśnych z innymi ekosystemami, przyrodą nieożywioną, ochroną gatunkową;
- 7) diagnozę stanu zdrowotnego i zagrożeń lasów przed czynnikami biotycznymi i abiotycznymi określa się według zasad, obowiązujących w Lasach Państwowych,

natomiast zabiegi ochronne względnią specyfikę parku narodowego, a zwłaszcza wymogi ochrony różnorodności biologicznej;

- 8) kwalifikowanie obszarów do objęcia ochroną ścisłą lub częściową dokonuje się na podstawie:
 - a) oceny aktualnego stanu przyrody,
 - b) analizy rodzajów dotychczasowego sposobu ochrony i użytkowania, przebiegu procesów przyrodniczych w przeszłości i zaistniałych nadzwyczajnych zdarzeń,
 - c) oceny stopnia zagrożenia czynnikami biotycznymi, abiotycznymi i antropogenicznymi;
- 9) wskazania zabiegów ochronnych drzewostanów dotyczą nasiennictwa i szkółkarstwa, zalesień i odnowienia lasu, pielęgnowania i ochrony drzewostanów, mając na uwadze, że celem tych zadań są wyłącznie potrzeby ochrony ukierunkowane na zachowanie ciągłości rozwoju drzewostanów, w oparciu o wykorzystanie naturalnych procesów rozwojowych, a ingerencja ludzka może być stosowana tylko dla zabezpieczenia procesów naturalnych.

§ 12. Opracowanie dotyczące ochrony zwierząt obejmuje:

1) inwentaryzację na poziomie populacji (gatunku) oraz zespołu (ekosystemu), która powinna umożliwić:

- a) sporządzenie wykazów gatunków z wybranych taksonów wyższej rangi,
- b) ocenę wielkości (ewentualnie zagęszczenia) wybranych populacji,
- c) ocenę jakościowo-ilościową wybranych zespołów zwierzęcych,
- d) ustalenie przestrzennego rozmieszczenia wybranych populacji i zespołów,
- e) ustalenie charakteru występowania poszczególnych gatunków (gatunki autochtoniczne, napływowe, rozmnażające się w parku, przelotne, zachodzące na teren parku);

2) waloryzację fauny parku, którą wykonuje się przez:

- 1) wydzielenie gatunków ważnych z faunistycznego i ochroniarskiego punktu widzenia (spisy lub zestawienia tabelaryczne),
- 2) wyodrębnienie gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotem ochrony według przepisów krajowych i międzynarodowych;

3) diagnozowanie zjawisk klęskowych i procesów prowadzących do radykalnych zmian i zaburzeń w zocenozach (ekosystemach) parku, takich jak:

- a) gradacje owadów zagrażających trwałości drzewostanów,
- b) przegęszczenie i dotkliwe oddziaływanie na biocenozy parku populacji dużych roślinożerców,
- c) przegęszczenie populacji drapieżników, mogących stanowić zagrożenie dla innych gatunków zwierząt,
- d) kolonizacja i wnikanie w biocenozy parku gatunków obcych.

§ 13. 1. Opracowanie dotyczące ochrony roślin obejmuje:

- 1) ogólne opisanie roślin naczyniowych i grzybów;

- 2) opracowanie listy taksonów w układzie systematycznym, które zostały zinwentaryzowane w trakcie prac nad planem, zarówno przy sporządzaniu opracowania ochrony roślin jak i pozostałych opracowań, w tym zwłaszcza: ekosystemów leśnych, ekosystemów nieleśnych i ekosystemów wodnych;
- 3) analizę systematyczną roślin (rodziny i rodzaje najbogatsze w gatunki, rodziny wymarłe lub wymierające);
- 4) analizę geograficzną roślin (elementy kierunkowe, elementy geograficzne);
- 5) analizę historyczno-geograficzną (historia roślin obszaru, relikty, elementy antropogeniczne we florze);
- 6) opracowanie listy gatunków specjalnej troski obejmującą:
 - a) gatunki z czerwonych list gatunków wymierających i zagrożonych wyginięciem,
 - b) gatunki objęte ochroną prawną, z zaznaczeniem gatunków chronionych prawem międzynarodowym,
 - c) gatunki rzadkie w skali regionu;
- 7) opracowanie listy ekspansywnych apofitów i kenofitów zagrażających różnorodności roślin;
- 8) opracowanie mapy rozmieszczenia gatunków specjalnej troski.

2. Gatunki z listy taksonów dzieli się na grupy:

- 1) grupę gatunków bezwzględnie wymagających zabiegów ochronnych z zakresu ochrony czynnej;
- 2) grupę gatunków do objęcia ich stałym monitoringiem;
- 3) grupę gatunków możliwych do utrzymania, dzięki ochronie ich siedlisk, nie wymagających bezpośredniego oddziaływania na populacje, przy wskazaniu okresowego monitoringu.

3. Zalecenia ochronne dla gatunków wymagających ochrony czynnej, z podaniem rozmiaru prac, terminów i sposobów wykonania w zależności od wymogów ekologicznych tych gatunków.

4. Generalne wskazania ochrony roślin (całej różnorodności gatunkowej), a szczególnie przez ochronę różnorodnych siedlisk, biotopów i zoocenozy, a także poszczególnych tworów przyrody, mających znaczenie dla ochrony różnorodności gatunkowej, w tym także porostów i mszaków.

§ 14. Opracowanie dotyczące ochrony zasobów kulturowych i walorów krajobrazowych obejmuje:

- 1) stan zabytków kultury oraz walorów krajobrazowych;
- 2) katalog (kartotekę) zasobów kulturowych, obejmujący:
 - a) nazwę przedmiotu,
 - b) określenie form przedmiotu (rysunek, zdjęcie, opis),
 - c) stan posiadania przedmiotu,
 - d) stan prawny przedmiotu,
 - e) sposoby użytkowania (pierwotne i obecne),

- f) znaczenie treściowe przedmiotu,
 - g) czas powstania,
 - h) stan zachowania,
 - i) wielkość;
- 3) zadania konserwatorskie odrębnie ustalone do wykonania przez dyrekcję parku zalecenia dla innych właścicieli;
 - 4) zadania dotyczące zachowania, przywrócenia lub ukształtowania na nowo walorów widokowych i estetycznych krajobrazu.

§ 15. 1. Opracowanie dotyczące udostępniania parku sporządza się w oparciu o wnioski z pozostałych opracowań dotyczące z jednej strony ograniczeń w dostępie do wybranych fragmentów parku, z drugiej istnienia obiektów lub obszarów rekomendowanych do wykorzystania turystycznego i dydaktycznego. Przyjęcie takiego założenia wymaga, aby faza wnioskowa opracowania była wykonywana po zebraniu i uzgodnieniu wniosków od innych członków zespołu autorskiego planu, a udostępnianie parku uwzględniało wymogi ochrony przyrody, ustalone w poszczególnych opracowaniach.

2. Rekreacja może mieć charakter bierny (korzystanie z plaż, kąpielisk, miejsc zabaw dla dzieci, odpoczynku na polanach) lub czynny (spacery, kolarstwo, narciarstwo, wędkarstwo, turystyka konna).

3. Udostępnianie parku nie może zagrażać przyrodzie parku i dlatego opracowanie powinno szczegółowo określać:

- 1) trasy i miejsca pobytu udostępnione dla przybywających na teren parku;
- 2) dopuszczalne sposoby przemieszczania się turystów na obszarze parku;
- 3) program zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego, uwzględniający zasadę, że główne bazy turystyczne nie lokalizuje się na obszarze parku;
- 4) różne formy informacji i dydaktyki, w tym ośrodki dydaktyczne, muzea przyrodnicze, przewodnictwo, wydawnictwa propagandowe;
- 5) pojemność i chłonność turystyczną parku i do niej dostosowanie zagospodarowania turystyczne;
- 6) system monitoringu oddziaływania udostępnienia parku na przyrodę parku.

§ 16. 1. Projekt planu ochrony zawiera:

- 1) dane ogólne o parku:
 - a) podstawę prawną utworzenia parku narodowego,
 - b) przepisy prawne wynikające z prawa międzynarodowego, które dotyczą całego parku lub jego części (obszar ramsarski, rezerwat biosfery, ostoje, siedliska),
 - c) przepisy prawa mające związek z ochroną i funkcjonowaniem parku,
 - d) opis powierzchni, położenie i opis granic,
 - e) opis uwarunkowań fizyczno-geograficznych,
 - f) opis walorów krajobrazowych i kulturowych,
 - g) opis rodzajów użytków,

- h) opis form własności gruntów z wyszczególnieniem zarządców gruntów państwowych,
 - i) elementy zagospodarowania przestrzennego dotyczące w szczególności liczby mieszkańców (ewentualnie grup zawodowych), stan zagospodarowania rekreacyjnego i turystycznego, udostępnianie parku, infrastrukturę techniczną,
 - j) charakterystykę przyrodniczą, a w szczególności charakterystykę różnorodności biologicznej na różnych poziomach i stopień jej poznania, w tym: szaty roślinnej i fauny, ekosystemów, siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, zadrzewień i zieleni. Należy podać znaczenie parku w skali regionalnej, krajowej i międzynarodowej;
- 2) opis głównych celów i funkcji parku;
- 3) syntetyczną identyfikację konfliktów i zagrożeń oraz wskazanie obszarów problemowych;
- 4) koncepcję strategii ochrony przyrody, wartości kulturowych i krajobrazowych, zwaną dalej „koncepcją”, opracowaną według następujących założeń:
- a) koncepcję opracowuje się na podstawie opracowań szczegółowych projektu planu. Jej opracowanie jest jednocześnie uzgodnieniem wskazań zawartych w poszczególnych opracowaniach szczegółowych, tak aby nie były z sobą sprzeczne,
 - b) na etapie opracowywania koncepcji ustala się ostateczne kartograficzne wyznaczenie jednostek planistycznych obszaru parku (stref ochronnych walorów ekologicznych, krajobrazowych i kulturowych, pasm powiązań ekologicznych parku z otoczeniem, stref działalności szczególnej, np. lecznictwa uzdrowiskowego, obszarów morskich i przybrzeżnych, rekreacji, rolnictwa ekologicznego),
 - c) koncepcja uwzględnia następujące podstawowe podmioty ochrony:
 - krajobrazy przyrodnicze i antropogeniczne (fizjocenozy),
 - naturalne zasoby i walory przyrody nieożywionej, flory i fauny,
 - naturalne procesy geomorfologiczne, ekologiczne i ewolucyjne, z wyjątkiem zjawisk kłęskowych,
 - rodzime populacje gatunków grzybów, roślin i zwierząt,
 - wszystkie rodzime gatunki na swych naturalnych siedliskach, a w szczególności gatunki endemiczne, charakterystyczne, wskaźnikowe, reliktowe, na granicy zasięgu, a w szczególnych przypadkach także nowe, które zasiedliły teren w naturalnych procesach migracji, ekspansji,
 - walory dziedzictwa geologicznego, a w szczególności skały, minerały, skamieniałości i miejsca ich występowania,
 - walory estetyczne krajobrazu,
 - walory dziedzictwa kulturowego,
 - d) ochrona walorów ekologicznych polega na dążeniu do utrzymania różnorodności biologicznej i ciągłości procesów naturalnych (dotyczy to obszarów wykazanych w strefie walorów ekologicznych rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, stref ochrony źródeł),

- e) ochrona walorów krajobrazowych ma na celu zachowanie, przywrócenie lub ukształtowanie na nowo dużych walorów widokowych i estetycznych terenu; wyznaczona strefa ochrony walorów krajobrazowych obejmuje nie tylko tereny o najwyższych walorach estetycznych, ale także takie tereny, gdzie zachowanie krajobrazu otwartego jest ważne ze względów przyrodniczych, kulturowych i turystycznych,
 - f) ochrona wartości kulturowych dotyczy zarówno zabytków historii i architektury, jak też wszelkich zharmonizowanych z przyrodą i fizjonomią krajobrazu form działalności ludzkiej (układ rozłogów pól). Obszary objęte strefą ochrony walorów krajobrazowych obejmują zgrupowania obiektów zabytkowych, jak i tereny otwarte o szczególnym znaczeniu historycznym, kulturowym, etnicznym,
 - g) ochrona powiązań pasm ekologicznych parku z otoczeniem ma na celu stworzenie dogodnych warunków do migracji gatunków oraz zmniejszenia konfliktów ochrony przyrody z gospodarką człowieka;
- 5) zestawienie zadań ochronnych, z wyszczególnieniem rodzaju i rozmiaru zadania, terminu i sposobu wykonania oraz jednostki odpowiedzialnej za ich wykonanie. Zestawienie sporządza się na podstawie zadań zawartych w poszczególnych opracowaniach szczegółowych;
 - 6) omówienie przebiegu prac nad planem zawierające pełną informację o zakresie opracowania, etapach pracy, ustaleniach, rozwiązanych i nierozwiązanych konfliktach oraz niedostatkach projektu planu, czyli informacja o niemożliwości określenia zadań ochronnych ze względu na problemy prawne, własnościowe, niedostatek opracowań naukowych i inne oraz drogi dochodzenia do ostatecznych rozstrzygnięć.
- 2.** Załącznikami do tego opracowania są mapy uwzględniające następujące zagadnienia (niezależnie od map przeglądowych sporządzonych w ramach poszczególnych opracowań):
- 1) położenie parku w układzie administracyjnym z zaznaczoną siecią komunikacji, hydrografią oraz najważniejszymi ekosystemami;
 - 2) rodzaje użytkowania gruntów;
 - 3) podział parku na strefy ochrony ścisłej, częściowej i krajobrazowej.

Uzasadnienie

Obowiązek sporządzania planów ochrony dla parków narodowych został ustanowiony ustawą z dnia 16 października 1991 roku o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 114, poz. 492 z późniejszymi zmianami). Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 roku o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21) nałożyła na ministra właściwego do spraw środowiska obowiązek określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych zasad sporządzenia projektu planu ochrony parku narodowego, natomiast w myśl przepisu art. 20 ust. 1 ustawy z dnia o ochronie przyrody (Dz.U. Nr, poz.) minister wyda rozporządzenie, które określi tryb sporządzania projektu planu ochrony, zakres prac dla potrzeb sporządzenia planu ochrony oraz zakres i sposoby ochrony zasobów przyrody, tworów i jej składników.

Projekt rozporządzenia został opracowany z uwzględnieniem wymogów art. 13b ust. 1, 2 ustawy o ochronie przyrody, które określają jakie elementy powinien uwzględniać plan ochrony oraz co powinien w szczególności zawierać. Ponadto brano pod uwagę, że aczkolwiek plany ochrony dla poszczególnych parków narodowych będą różniły się w szczegółach treści ze względu na indywidualne cechy przyrodniczo-krajobrazowe każdego z parków narodowych, to jednak generalne zasady sporządzania planów muszą być jednolite.

Projekt rozporządzenia uwzględnia wszystkie sytuacje, które mogą zaistnieć przy sporządzaniu planów ochrony. Odnosi się to w szczególności do rodzajów ekosystemów, jakie występują w parkach narodowych pomimo, że nie znajdują się one w każdym parku narodowym. Ostateczny więc zakres planu określi dyrektor parku narodowego, zlecając sporządzenie planu ochrony.

Projekt rozporządzenia określa główne zagadnienia przedstawione w rozdziałach:

Rozdział I. Wskazania ogólne

Rozdział II. Tryb i zakres sporządzania projektu planu ochrony

Wskazania ogólne określają w szczególności rodzaje prac nad projektem planu ochrony: terenowe i kameralne.

Plan ochrony ma być sporządzony na podstawie prac wykonanych dla potrzeb jego sporządzenia. Prace te obejmują różnicowanie przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe parku narodowego. Wyszczególniono następujące rodzaje opracowań:

- 1) geodezyjno - kartograficzny obejmujący obszar będący w zarządzie parku oraz stan posiadania parku,
- 2) ochrony gleb i przyrody nieożywionej,
- 3) ochrony zasobów i ekosystemów wodnych,
- 4) ochrony ekosystemów leśnych,
- 5) ochrony lądowych ekosystemów nieleśnych,
- 6) ochrony fauny,
- 7) ochrony flory,
- 8) ochrony zasobów kulturowych i walorów krajobrazowych,
- 9) edukacji udostępniania parku narodowego

W § 6 załącznika 1 do projektu rozporządzenia określono, jaki zakres prac składa się na poszczególne opracowania, co ma zapewnić ogólne ujednoczenie prac nad planami ochrony poszczególnych parków narodowych.

Dotychczas brak jest prawnie obowiązujących wytycznych w zakresie metod ochrony parków narodowych i dlatego wskazania do poszczególnych opracowań są tak zredagowane, aby plan ochrony zawierał także wskazania do sposobów wykonania zapisanych w nim zadań ochronnych.

Na podstawie tych opracowań ma być sporządzony projekt planu ochrony dla parku narodowego, który będzie opublikowany w drodze rozporządzenia Ministra Środowiska.

**Ocena Skutków Regulacji (OSR) do projektu rozporządzenia Ministra Środowiska
w sprawie określenia zakresu, trybu prac oraz zakresu i sposobów ochrony zasobów
przyrody, tworów i jej składników dla potrzeb sporządzenia projektu planu ochrony
dla parku narodowego**

1. Cel wprowadzenia rozporządzenia

Celem wprowadzenia rozporządzenia jest wypełnienie delegacji zawartej w art. 20 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia (Dz.U. Nr, poz.). Rozporządzenie to ma na celu określenie trybu oraz zakresu sporządzania projektu planu ochrony dla parków narodowych.

2. Konsultacje

Przygotowany projekt rozporządzenia zostanie poddany konsultacjom społecznym z wojewodami, dyrektorami parków narodowych, Państwową Radą Ochrony Przyrody, z organizacjami ekologicznymi zajmującymi się ochroną przyrody na terenie całego kraju oraz zostanie umieszczony w internecie na stronach Ministerstwa Środowiska.

2. Wpływ regulacji na dochody i wydatki sektora publicznego

Wszystkie parki narodowe mają obecnie sporządzone projekty planów ochrony na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 października 1999 roku, a więc nie ma potrzeby wykonywania ich od nowa. Wystarczy je tylko dopracować. Zostanie to wykonane w ramach czynności służbowych pracowników zatrudnionych w parku narodowym. A więc nie pociągnie to za sobą żadnych skutków finansowych.

3. Wpływ regulacji na rynek pracy

Plan ochrony parku narodowego będzie podstawą do wykonywania ochrony czynnej gatunków i ekosystemów, z czym wiąże się stworzenie miejsc pracy dla ludności miejscowej, w szczególności przy pracach sezonowych w ekosystemach leśnych i innych ekosystemach lądowych, a także w zakresie zagospodarowania turystycznego i obsługi ruchu turystycznego.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Bez negatywnego wpływu

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Udostępnianie parku narodowego dla turystyki, zgodnie z planem ochrony stworzy szanse podejmowania usług turystycznych, np. wynajem kwater, usługi gastronomiczne i transportowe.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia

w sprawie trybu, zakresu prac oraz zakresu i sposobów ochrony zasobów przyrody, tworów i jej składników dla potrzeb projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dniao ochronie przyrody (Dz. U. Nr, poz.....) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne i tryb sporządzenia
projektu planu ochrony

§ 1. Określa się:

- 1) tryb sporządzenia projektu planu ochrony;
- 2) zakres prac dla potrzeb sporządzenia projektu planu ochrony;
- 3) zakres i sposoby ochrony zasobów przyrody, tworów i składników rezerwatu przyrody.

§ 2. Prace nad planem ochrony składają się z następujących faz:

- 1) wszczęcie postępowania i wyłonienie wykonawców planu ochrony;
- 2) sporządzenie dokumentacji planu ochrony;
- 3) opracowanie tekstu projektu planu ochrony;
- 4) opiniowanie projektu planu ochrony;
- 5) zatwierdzenie planu ochrony.

§ 3. Przygotowanie tekstu projektu planu ochrony polega na zestawieniu na podstawie przygotowanej dokumentacji planu całości planu ochrony w formie opisowej i kartograficznej.

§ 4. Po fazie opracowania i opiniowania, projekt planu ochrony zostaje przedłożony do zatwierdzenia organowi, który utworzył rezerwat przyrody, dla którego sporządzony został plan ochrony.

Rozdział 2
Zakres prac dla potrzeb sporządzenia projektu planu ochrony

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 85, poz. 766).

§ 5. Sporządzenie projektu planu obejmuje następujące prace:

- 1) terenowe, polegające głównie na inwentaryzacji zasobów oraz zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych rezerwatu przyrody;
- 2) kameralne, polegające na opracowaniu na podstawie wyników prac terenowych i innych dostępnych materiałów syntetycznej diagnozy stanu, koncepcji ochrony i zagospodarowania rezerwatu oraz propozycji zadań ochronnych.

§ 6. W zależności od rodzaju, typu i podtypu rezerwatu przyrody projekt planu uwzględnia następujące elementy przyrodnicze:

- 1) gleby i przyrodę nieożywioną;
- 2) zasoby i ekosystemy wodne;
- 3) ekosystemy leśne i lądowe nieleśne;
- 4) faunę;
- 5) florę;
- 6) krajobraz;
- 7) zasoby kulturowe.

§ 7. Sporządzenie dokumentacji planu ochrony rezerwatu przyrody, w którym przedmiotem ochrony są ekosystemy leśne, obejmuje:

- 1) wykonanie opracowania glebowo-siedliskowego;
- 2) wykonanie opracowania fitosocjologicznego, w tym ustalenie zespołów roślinnych dla poszczególnych wyłączeń (według podziału powierzchniowego rezerwatu);
- 3) sporządzenie opisu taksacyjnego drzewostanów; należy je przyjąć z planów urządzenia lasu, po sprawdzeniu na gruncie, a jeżeli takich planów brak, to należy opisy taksacyjne sporządzić w trakcie prac nad planem ochrony;
- 4) sporządzenie tematycznych map przeglądowych (z wykorzystaniem map przeglądowych nadleśnictwa) drzewostanów, siedlisk, gleb, ochrony lasu, zabiegów hodowlano–pielęgnacyjnych;
- 5) ustalenie listy gatunków drzew i krzewów:
 - a) popieranych,
 - b) tolerowanych,
 - c) do eliminacji;
- 6) określenie pożądanych składów gatunkowych i form mieszania w poszczególnych fazach rozwojowych drzewostanów, odpowiednio do wyróżnionych zespołów roślinnych i odpowiadających im typów siedliskowych lasu;

- 7) określenie wskazań ochronnych dla poszczególnych wyłączeń powierzchniowych rezerwatu przyrody, kierując się następującymi zasadami:
- a) pierwszeństwo mają procesy naturalne, jeżeli są zgodne z założeniami ochrony rezerwatu przyrody,
 - b) prace z zakresu ochrony czynnej należy projektować mając na względzie wyłącznie potrzeby ochrony rezerwatu przyrody,
 - c) w planowaniu odnowień drzewostanów przyjmuje się następującą kolejność: samosiew, siew, sadzenie,
 - d) kształtowanie struktury gatunkowej drzewostanów metodami prac hodowlano-pielęgnacyjnych ma na celu osiągnięcie składu gatunkowego odpowiedniego dla zespołu roślinnego w danej fazie rozwojowej; nie ma potrzeby wykonywania cięć pielęgnacyjnych w drzewostanach o właściwym składzie gatunkowym, szczególnie w drzewostanach liściastych, a zwłaszcza drzewostanach dojrzałych,
 - e) cięcia w drzewostanach dojrzałych mogą wynikać wyłącznie z potrzeb stworzenia dogodnych warunków dla odnowienia naturalnego, jeżeli stan siedliska (szczególnie pokrywy glebowej) uniemożliwia powstanie tego odnowienia bez wykonania tych cięć,
 - f) przy pracach leśnych należy uwzględniać potrzeby innych przedmiotów chronionych, szczególnie rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt,
 - g) usuwanie obumarłych drzew może być podyktowane potrzebą ochrony drzewostanów przed masowym pojawem owadów i grzybów, mogących zagrozić trwałości drzewostanów, szczególnie iglastych; nie należy usuwać rozkładającego się drewna oraz części posuszu ze względu na ochronę różnorodności biologicznej;
- 8) wskazanie zadań w zakresie ochrony lasów przed zagrożeniami biotycznymi i abiotycznymi, z uwzględnieniem celów i metod ochrony rezerwatu przyrody;
- 9) określenie sposobów realizacji zadań ochronnych do wykonania w okresie obowiązywania planu;
- 10) wskazania ochronne dotyczące fauny, flory, wód i innych wartości przyrodniczych oraz walorów kulturowych i krajobrazowych.

§ 8. Sporządzenie dokumentacji planu ochrony rezerwatu przyrody, w którym przedmiotem ochrony są zespoły roślinne, obejmuje:

- 1) prace fitosocjologiczne (wykonane metodą Braun-Blanqueta), mające na celu:
 - a) ustalenie i opis jednostek roślinności,

- b) sporządzenie map roślinności rzeczywistej i roślinności potencjalnej oraz w miarę potrzeb innych map, takich jak: stopnia synantropizacji, stosunków dynamicznych fitocenozy, warunków siedliskowych;
- 2) inwentaryzację florystyczną, w celu:
 - a) sporządzenia listy taksonów w porządku systematycznym z podaniem nazw łacińskich i polskich,
 - b) wykonania map występowania gatunków,
 - c) wyróżnienie grup gatunków szczególnie cennych ze względu na położenie, właściwości ekologiczne, biologię, wartość użytkową, rzadkość występowania, a także objętych ochroną przepisami międzynarodowymi,
 - d) zaproponowanie grup gatunków specjalnej troski i ich szczegółowy opis,
 - e) wskazanie gatunków inwazyjnych, szkodliwych dla przedmiotu ochrony itp.;
 - 3) zlokalizowanie i opisanie stanowisk rzadkich gatunków zagrożonych, a w szczególności tych dla których został utworzony rezerwat przyrody; lokalizację stanowisk należy przedstawić na mapach lub szkicach i ewentualnie oznaczyć w terenie, tak aby ochronić je w trakcie różnych prac wykonywanych w rezerwatach przyrody;
 - 4) wskazania ochrony czynnej zespołów i gatunków (np. odkrzaczanie, przerzedzenie drzew i krzewów w celu stworzenia właściwych warunków świetlnych gatunkom chronionym, wykonywanie ogrodzeń lub innych osłon przed zagrożeniami ze strony zwierzyny leśnej, prace zmierzające do zwiększenia liczebności populacji);
 - 5) ogólne opisanie innych elementów przyrodniczych rezerwatu, np. gleb, występującej fauny, stosunków wodnych, wartości dydaktycznych.

§ 9. 1. Sporządzenie dokumentacji planu ochrony rezerwatu przyrody, w którym przedmiotem ochrony są torfowiska, obejmuje:

- 1) opisanie budowy geologicznej torfowisk:
 - a) osadów na podstawie wierceń,
 - b) gleb na podstawie profili glebowych,
 - c) genezy torfowiska,
 - d) określenie składu chemicznego wód;
- 2) charakterystykę stosunków hydrologicznych torfowiska i przyległych terenów mających związek z hydrologią torfowiska;
- 3) ustalenie stanu obecnego biocenozy rezerwatu przyrody:
 - a) sporządzenie wykazu flory naczyniowej, w miarę możliwości mszaków i porostów oraz innych grup roślin,

- b) sporządzenie wykazu zinwentaryzowanych zwierząt, szczególnie gatunków chronionych,
 - c) opisanie populacji gatunków o szczególnym znaczeniu dla rezerwatu przyrody;
- 4) wyszczególnienie celów ochrony w odniesieniu do poszczególnych składników przyrody nieożywionej i żywej, z wyszczególnieniem głównego celu ochrony;
 - 5) wskazanie przeciwdziałań zagrożeniom wewnętrznym i zewnętrznym;
 - 6) określenie zabiegów ochronnych dostosowanych do celów ochrony.
2. Wskazania do sporządzenia planu ochrony rezerwatu torfowiskowego stosuje się do torfowisk występujących w innych rodzajach rezerwatów przyrody.

§ 10. Sporządzenie dokumentacji planu ochrony rezerwatu przyrody, w którym przedmiotem ochrony są gatunki zwierząt, obejmuje:

- 1) charakterystykę ekosystemów ze szczególnym uwzględnieniem tych, w których występują gatunki fauny dla których rezerwat przyrody został uznany;
- 2) inwentaryzację gatunków fauny, które są głównym przedmiotem ochrony oraz ogólne opisanie innych gatunków zwierząt występujących w rezerwacie przyrody, z wyszczególnieniem rzadkich i zagrożonych oraz chronionych przepisami międzynarodowymi;
- 3) opis siedlisk i stanowisk gatunków fauny będących głównym przedmiotem ochrony w rezerwacie przyrody;
- 4) ustalenie zabiegów ochronnych w stosunku do siedlisk, stanowisk i gatunków fauny będących głównym przedmiotem ochrony w rezerwacie przyrody.

§ 11. Sporządzenie dokumentacji planu ochrony rezerwatu przyrody, w którym przedmiotem ochrony są ekosystemy wodne, obejmuje:

- 1) charakterystykę zlewni obejmującej rezerwat przyrody oraz jej powiązanie z hydrografią obszaru przyległego do rezerwatu przyrody, z uwzględnieniem:
 - a) opisu morfologii zlewni,
 - b) charakterystyki pokrywy roślinnej,
 - c) rodzajów użytkowania,
 - d) oceny zlewni pod kątem dostarczania materii do ekosystemu rezerwatu przyrody;
- 2) charakterystykę ekologiczną rezerwatu przyrody, w szczególności:
 - a) liczebność, biomasę, strukturę gatunkową podstawowych zespołów hydrobiontów (roślinność litoralna lub brzegowa, peryfalon, fauna denna, ichtiofauna),
 - b) ocenę stanu trofii,
 - c) charakterystykę osadów dennych;
- 3) charakterystykę biologiczną rezerwatu przyrody:

- a) gatunki rzadkie i chronione,
 - b) charakterystyczne zespoły i zbiorowiska roślinne oraz różnorodność gatunkową;
- 4) charakterystykę jakościową wód, szczególnie powierzchniowych;
- 5) ustalenie zadań ochronnych.

§ 12. Sporządzenie dokumentacji planu ochrony rezerwatu przyrody, w którym przedmiotem ochrony jest przyroda nieożywiona, obejmuje:

- 1) aktualizację w oparciu o prace terenowe, mapy geologicznej i geomorfologicznej, obejmujących obszar rezerwatu przyrody; w przypadku ich braku należy sporządzić mapę kompilacyjną na podstawie opracowań kartograficznych, uzupełnioną zdjęciem terenowym aktualizującym sytuację, skalę; konstrukcję i treść map geologicznej i geomorfologicznej dostosowuje się do charakteru, rodzaju i wielkości powierzchni rezerwatu;
- 2) inwentaryzację terenową, polegającą na zlokalizowaniu na mapie geologicznej lub geomorfologicznej wszystkich interesujących obiektów (osobliwości) zakwalifikowanych jako inwentaryzacyjne punkty dokumentacyjne oraz sporządzenie ich charakterystyki opisowej, fotograficznej i rysunkowej;
- 3) ustalenie zadań ochronnych, głównie w zakresie ochrony przed oddziaływaniem gospodarki człowieka na rezerwat przyrody.

§ 13. 1. Sporządzenie dokumentacji planu ochrony rezerwatu przyrody, w którym przedmiotem ochrony są walory krajobrazowe, obejmuje:

- 1) inwentaryzację przyrodniczą w zakresie ekosystemów leśnych i nieleśnych (w tym wodnych), flory, fauny oraz obiektów kulturowych, opis układów geologicznych i gleb;
- 2) inwentaryzację typów krajobrazów naturalnych, półnaturalnych i kulturowych, a w szczególności:
 - a) punkty widokowe i ciągi widokowe na obszarze rezerwatu przyrody,
 - b) powiązania widokowe wewnątrz i na zewnątrz rezerwatu przyrody,
 - c) panoramy widokowe bliskiego i dalekiego zasięgu,
 - d) wnętrza widokowe;
- 3) określenie zadań ochronnych zinwentaryzowanych elementów przyrodniczych i krajobrazowych.

2. Jeżeli rezerwat krajobrazowy w całości stanowi ekosystem leśny, wodny lub też inny o dużej wartości przyrodniczej, to zakres opracowania planu jest taki, jak dla tych rodzajów rezerwatów.

Rozdział 3

Opracowanie projektu planu ochrony

§ 14. Projekt planu ochrony powinien zawierać:

- 1) część 1 – wprowadzenie, zawierające:
 - a) dane ogólne o rezerwacie przyrody (powierzchnia, położenie),
 - b) cele ochrony rezerwatu przyrody,
 - c) znaczenie rezerwatu przyrody w krajowym systemie ochrony przyrody lub też informację czy podlega ochronie w świetle przepisów międzynarodowych,
 - d) dane dotyczące form własności gruntów położonych w granicach rezerwatu przyrody,
 - e) ogólną charakterystykę przyrodniczą rezerwatu przyrody;
- 2) część 2 - ustalenia planu, zawierające:
 - a) wykaz przedmiotów i celów ochrony,
 - b) wykaz obszarów ochrony ścisłej i częściowej rezerwatu przyrody,
 - c) zasady ochrony, w tym sposoby eliminacji lub minimalizacji zagrożeń rezerwatu przyrody,
 - d) katalog zadań i sposoby ich realizacji,
 - e) warunki udostępniania rezerwatu przyrody dla dydaktyki i turystyki,
 - f) ustalenia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru rezerwatu przyrody.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

9-20-iw

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie trybu, zakresu prac oraz zakresu i sposobów ochrony zasobów przyrody, tworów i jej składników dla potrzeb projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody jest wykonaniem delegacji ustawowej zawartej w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia2003 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr.....poz.....).

Opracowując projekt rozporządzenia brano pod uwagę zróżnicowanie przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe rezerwatów przyrody po to, aby sporządzając plan ochrony dla danego rezerwatu przyrody można było wybrać odpowiednie zasady zawarte w tym rozporządzeniu.

Na podstawie posiadanej dokumentacji oraz przeprowadzonej charakterystyki, będą sporządzane projekty jednostkowych planów ochrony dla poszczególnych rezerwatów przyrody.

Plany te zgodnie z paragrafami: 2, 6 i 7 będą składały się z zakresu przedmiotowych czynności oraz map. Natomiast zawarte w nich ustalenia będą dostosowane do rzeczywistych elementów przyrody, występujących w danym rezerwacie przyrody.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetowych ponad poziom dotychczasowych kosztów sporządzania jednostkowych planów ochrony dla rezerwatów przyrody. Projekt rozporządzenia został tak zredagowany, że w pełni uwzględnia wymogi ustawowe dotyczące planów ochrony rezerwatów przyrody, a jednocześnie nie zobowiązuje do dodatkowych opracowań w przypadkach, gdy dany rezerwat przyrody posiada wcześniej opracowany plan ochrony. Dostosowanie starego planu ochrony do wymogów określonych w projekcie rozporządzenia będzie mogło być dokonane przez odpowiednie służby.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wywoła skutków społecznych, w szczególności mających wpływ na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

Zagadnienia regulowane przedmiotowym rozporządzeniem są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia rozporządzenia

Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 20 ust. 1 projektu ustawy z dnia.....o ochronie przyrody (Dz. U. Nr poz.....).

2. Konsultacje społeczne

Projekt zostanie poddany konsultacjom z wojewodami, Państwową Radą Ochrony Przyrody, Ligą Ochrony Przyrody oraz organizacjami ekologicznymi, działającymi w skali krajowej.

Projekt zostanie także umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki budżetu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego w stosunku do obecnych potrzeb w tym zakresie. Projekt rozporządzenia został tak zredagowany, że w pełni uwzględnia wymogi ustawowe dotyczące planów ochrony rezerwatów przyrody, a jednocześnie nie zobowiązuje do dodatkowych opracowań w przypadkach, gdy dany rezerwat przyrody posiada wcześniej opracowany plan ochrony. Dostosowanie starego planu ochrony do wymogów określonych w projekcie rozporządzenia będzie mogło być dokonane przez odpowiednie służby. Zapisy projektu rozporządzenia ograniczą zakres prac nad planem do niezbędnych, a tym samym uniknie się zbędnych kosztów.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Plan ochrony będzie podstawą do wykonywania ochrony czynnej gatunków i ekosystemów w rezerwach przyrody, co spowoduje powstanie dodatkowych stanowisk pracy dla ludności miejscowej, w szczególności przy pracach sezonowych (prace pielęgnacyjno-hodowlane w rezerwach leśnych i zagospodarowanie turystyczne oraz inne czynności związane z ochroną czynną).

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wywoła skutków społecznych, w szczególności na sytuację i rozwój regionalny, ale pośrednio wpłynie na wzrost atrakcyjności obszarów wiejskich, ukierunkowanych na rozwój agroturystyki.

7. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zagadnienia regulowane przedmiotowym rozporządzeniem są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾
z dnia

w sprawie trybu, zakresu prac oraz zakresu i sposobów ochrony zasobów przyrody, tworów i jej składników dla potrzeb projektu planu ochrony dla parku krajobrazowego

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia2003 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr....., poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się tryb sporządzania projektu planu ochrony dla parku krajobrazowego, zakres prac dla potrzeb sporządzania projektu planu ochrony oraz zakres i sposoby ochrony zasobów przyrody, tworów i jej składników dla parku krajobrazowego, stanowiące załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 85, poz. 766).

Tryb, zakres prac oraz zakres i sposoby ochrony zasobów przyrody, tworów i jej składników dla potrzeb projektu planu ochrony dla parku krajobrazowego

I. Wskazania ogólne i tryb sporządzania projektu planu ochrony.

§ 1. Projekt planu ochrony parku krajobrazowego, zwany dalej « projektem planu ochrony », sporządza się na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dniao ochronie przyrody (Dz. U. Nr.....poz.....), zwanej dalej „ustawą”.

§ 2. Sporządzenie projektu planu ochrony obejmuje następujące prace:

- 1) terenowe, polegające głównie na inwentaryzacji zasobów oraz zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych parku krajobrazowego;
- 2) kameralne, polegające na opracowaniu na podstawie wyników prac terenowych i innych dostępnych materiałów: syntetycznej diagnozy stanu, koncepcji ochrony i zagospodarowania rezerwatu oraz propozycji zadań ochronnych.

II. Zakres prac dla potrzeb sporządzania projektu planu ochrony.

§ 3. W zależności od charakterystyki przyrodniczej, krajobrazowej i gospodarczej parku, prace dla sporządzenia projektu planu obejmują:

- 1) ochronę przyrody nieożywionej i gleb ;
- 2) ochronę ekosystemów leśnych ;
- 3) ochronę zasobów i ekosystemów wodnych oraz torfowiskowych ;
- 4) ochronę szaty roślinnej ;
- 5) ochronę fauny ;
- 6) ochronę zasobów kulturowych ;
- 7) ochronę krajobrazowej ;
- 8) sozologiczne zarządzanie środowiskiem ;
- 9) udostępnianie parku ;
- 10) wskazania w zakresie gospodarczego użytkowania parku ;
- 11) zagadnienia ochrony środowiska ;
- 12) charakterystykę komponentu będącego głównym tematem operatu lub opracowania, z ewentualnym uwzględnieniem trendów zachodzących zmian ;
- 13) ocenę dotychczasowej polityki i skuteczności podejmowanych działań ochronnych ;

14) diagnozę stanu uwzględniająca słabe i mocne strony, zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne, konflikty i obszary problemowe ;

15) wskazania ochronne, w tym: wskazania do innych opracowań szczegółowych, wskazania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wskazania do planów urządzania lasów.

§ 4. Zakres prac dotyczących ochrony przyrody nieożywionej i gleb uwzględnia: morfogenezę i geologię obszaru, rzeźbę terenu, klasyfikację i charakterystykę gleb, warunki klimatyczne.

§ 5. 1. Zakres prac dotyczących ochrony ekosystemów leśnych zawiera:

- 1) ogólny opis i diagnozę stanu lasów, sporządzoną na podstawie planów urządzania lasu ;
- 2) wskazania ochronne, z uwzględnieniem różnych własności lasów, sporządzone w oparciu o opracowania urzędniowe, a szczególnie programy ochrony przyrody w nadleśnictwach, a także uwzględniając wskazania ujęte w innych szczegółowych opracowaniach planu ;
- 3) wskazania ochrony przyrody nie uwzględnione w planach urządzania lasów, szczególnie wynikające z danych przyrodniczych uzyskanych w trakcie prac nad planem (ostoje i siedliska gatunków chronionych, trasy wędrówek ptaków) ;
- 4) propozycję wzbogacenia składów gatunkowych drzew i krzewów w drzewostanach,
- 5) wskazania obszarów do zalesień w pierwszej kolejności, mając na uwadze potrzebę tworzenia leśnych korytarzy ekologicznych ;
- 6) wykaz zinwentaryzowanych siedlisk i gatunków chronionych z wszystkich list (międzynarodowych, krajowych i regionalnych) oraz wskazania sposobów ich ochrony ;
- 7) wskazania w zakresie rekreacji i turystyki na obszarach leśnych ;
- 8) wskazania w zakresie utworzenia spójnego programu edukacji ekologicznej, realizowanego przez Służbę Parku Krajobrazowego i Służbę Leśną.

§ 6. Zakres prac dotyczących ochrony zasobów i ekosystemów wodnych oraz torfowiskowych zawiera: charakterystykę hydrograficzną i hydrologiczną obszaru, klasyfikację i charakterystykę ekosystemów wodnych i torfowiskowych parku. W programie działań ochronnych należy uwzględnić wskazania ochronne odnoszące się do obiektów: zlewni, zespołów jezior i stawów, oczek wodnych, cieków, zespołów torfowych, źródeł; ponadto należy uwzględnić odbudowę retencji wodnej, zasady wykorzystania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, ochronę jezior przed eutrofizacją i innymi zagrożeniami oraz ochronę i renaturalizację torfowisk.

§ 7. Zakres prac dotyczących ochrony szaty roślinnej odnosi się do roślinności i flory, występujących we wszystkich ekosystemach (leśnych, nieleśnych, wodnych), zadrzewień oraz zieleni miast i osiedli; opisuje się i sporządza mapy roślinności rzeczywistej, głównie dla obszarów leśnych i nieleśnych trwale pokrytych roślinnością, skarp, nasypów, wąwozów, nieużytków. Opisuje się i zaznacza na mapie występowanie gatunków chronionych i ich siedlisk, z wyodrębnieniem umieszczonych w poszczególnych załącznikach międzynarodowego prawa ochrony przyrody; przedstawia stan zadrzewień i zieleni oraz wskazuje działania do poprawy tego stanu. Wśród wskazań ochronnych uwzględnia się renaturalizację i restytucję szaty roślinnej, a także wskazuje metody i zakres ochrony

gatunków chronionych, jak też wskazania do zachowania i wzbogacenia różnorodności gatunkowej (grzybów, porostów, mchów, roślin naczyniowych).

§ 8. Zakres prac dotyczący ochrony fauny przedstawia: ostoje (rozrodu, przebywania, żerowania) grup zwierząt; wyznacza się ostoje i areal osobniczy gatunków zagrożonych oraz stanowiska gatunków chronionych, z wyszczególnieniem gatunków objętych ochroną prawem międzynarodowym, a także stwierdzone i potencjalne trasy migracji zwierząt; ustala się gatunki negatywne. Zadania ochrony fauny dotyczą zarówno ich siedlisk, jak też poszczególnych gatunków, szczególnie chronionych oraz wskazania kierunków wzbogacenia różnorodności gatunkowej.

§ 9. Zakres prac dotyczących ochrony zasobów kulturowych zawiera opis zasobów kulturowych pod względem rangi zasobu, stanu zachowania, zagrożeń, znaczenia dla nauki, edukacji i turystyki. Dotyczy to szczególnie zespołów osadniczych o historycznych układach, zespołów i obiektów zabytkowych oraz stanowisk archeologicznych. Zasoby kulturowe ocenia się na tle danych historyczno-kulturowych regionu położenia parku i miejscowości położonych na jego obszarze. Sporządza się wykaz wszystkich obiektów zabytkowych na obszarze parku, dokonując ich waloryzacji, z uwzględnieniem unikatowości, stanu zachowania, wrażliwości na antropopresję, skalę i tempo przemian, identyfikację zagrożeń problemów oraz konfliktów wymagających rozwiązania.

§ 10. Zakres prac dotyczących ochrony krajobrazów zawiera:

- 1) charakterystykę walorów krajobrazowych z wykazaniem dominujących form ukształtowania terenu, elementów krajobrazu, walorów widokowych, a w szczególności wskazanie charakterystycznych elementów w przestrzeni krajobrazowej, ciągów i punktów widokowych;
- 2) ocenę walorów krajobrazowych z uwzględnieniem:
 - a) unikatowości krajobrazu parku na samego parku, regionu i kraju,
 - b) stanu zachowania krajobrazu,
 - c) różnorodności krajobrazu,
 - d) skali i tempa przemian,
 - e) zagrożeń ;
- 3) zadania w zakresie ochrony krajobrazów, które ustala się w ścisłym powiązaniu z ochroną zasobów przyrodniczych i kulturowych.

§ 11. 1. Zakres prac dotyczących udostępniania parku uwzględnia następujące uwarunkowania:

- 1) trzy podstawowe formy korzystania z obszaru parku - rekreacja, turystyka i dydaktyka;
- 2) udostępnianie parku ustala się w ścisłym związku z pozostałymi opracowaniami planu, a szczególnie opracowaniami ochrony przyrody, krajobrazu i zasobów kulturowych ;
- 3) stopień udostępniania parku ustala się stosownie do wielkości parku, odporności środowiska przyrodniczego, typów roślinności, rodzajów turystyki i innych, a szczególnie do aktualnego i przewidywanego zagospodarowania rekreacyjnego i turystycznego.

2. Działaniem ochronnym parku przed presją turystów jest edukacja i w tym zakresie plan zawiera stosowne zadania dla służby parku (organizacja ośrodków edukacyjnych, usługi przewodników turystycznych, wydawnictwa, punkty informacji turystycznej); edukacja ekologiczna jest skierowana do lokalnych samorządów i społeczności, w związku z potrzebą

powszechnego uznania parku krajobrazowego jako czynnika rozwoju społeczno-gospodarczego gmin.

§ 12. Dla potrzeb sporządzania planu ochrony opracowuje się następujące mapy:

- 1) położenia parku w układzie administracyjnym z zaznaczoną siecią komunikacji, hydrografią oraz najważniejszymi ekosystemami;
- 2) rodzajów użytkowania gruntów, zadrzewień i zieleni;
- 3) własności;
- 4) korytarze ekologiczne, węzły ekologiczne, bariery i pułapki ekologiczne;
- 5) geomorfologii;
- 6) gleb;
- 7) zespołów roślinnych (roślinności rzeczywistej i potencjalnej) dla obszarów cennych pod względem przyrodniczym;
- 8) ochrony przyrody (obszary i obiekty objęte formami ochrony przyrody oraz projektowane do objęcia ochroną siedliska i stanowiska gatunków chronionych, korytarze ekologiczne, węzły ekologiczne i obszary węzłowe, bariery ekologiczne, pułapki ekologiczne);
- 9) drzewostanów;
- 10) typów siedliskowych lasu;
- 11) sozologiczną (rodzaje i obszary zagrożeń, obszary z naruszoną równowagą ekologiczną, obszary zrównoważonego rozwoju);
- 12) syntetyczną mapę diagnostyczną;
- 13) operacyjne;
- 14) podziału parku na obszary działań ochronnych;
- 15) ustaleń planu.

Niektóre z wymienionych map mogą być łączone, jak też mogą być opracowane inne mapy przeglądowe. Należy unikać sporządzania nowych map, jeżeli zostały one już wcześniej wykonane przy okazji innych opracowań takich jak plany urzędzenia lasu.

III. Sporządzenie projektu planu ochrony.

§ 13. Projekt planu ochrony zawiera:

- 1) Dane ogólne o parku krajobrazowym:
 - a) położenie administracyjne,
 - b) powierzchnię według form własności i rodzajów użytkowania gruntów,
 - c) cele ochrony z uwzględnieniem przyrodniczych, społecznych i gospodarczych uwarunkowań ich realizacji,
 - d) obszary działań ochronnych,
 - e) zakres i program prac ochrony przyrody, krajobrazu i zasobów kulturowych,

- f) sposoby eliminacji lub minimalizacji zagrożeń dla przyrody,
 - g) obszary i sposoby ich udostępniania dla celów naukowych, dydaktycznych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych oraz dla innych form gospodarowania,
 - h) ustalenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ewentualnie innych planów i programów,
 - i) zestawienie zadań ochronnych, które obejmuje rodzaj i rozmiar zadania, wskazany okres wykonania, sposób wykonania oraz jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie. Zestawienie obejmuje zadania zawarte w poszczególnych opracowaniach szczegółowych,
 - j) opracowanie graficzne (jako część składowa planu podlega opublikowaniu wraz z planem ochrony) sporządzone na podstawie map przeglądowych opracowanych w ramach dokumentacji planu;
- 2) wyszczególnienie obszarów i obiektów oraz zadań ich ochrony, wynikających z prawa międzynarodowego ochrony przyrody;
- 3) wskazania do innych planów i programów gospodarczych dotyczące w szczególności gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej, ochrony wybrzeża. Celem wskazań jest wytyczenie kierunków gospodarczego użytkowania parku dla pełnego wdrażania zasad ekorozwoju,
- 4) ustalenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stanowiące zbiór wytycznych ustalonych w poszczególnych szczegółowych opracowaniach dokumentacji planu ochrony oraz projektu planu ochrony; wskazania te w szczególności określają:
- a) obszary nie są przeznaczone pod zabudowę,
 - b) czynniki degradujące wartości przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe parku i sposoby ich eliminacji,
 - c) propozycję zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego parku,
 - d) obszary do zalesienia,
 - e) założenia architektury obiektów budowlanych,
 - f) działy gospodarki, które należy traktować priorytetowo, jako sprzyjające ochronie parku (pszczelarstwo, uprawa ziół),
 - g) działania dla poprawy bilansu wodnego.

UZASADNIENIE

do projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie trybu, zakresu prac i sposobów ochrony zasobów przyrody, tworów i jej składników dla potrzeb projektu planu ochrony dla parku krajobrazowego.

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie określenia trybu, zakresu prac i sposobów ochrony zasobów przyrody, tworów i jej składników dla potrzeb projektu planu ochrony dla parku krajobrazowego jest wykonaniem delegacji ustawowej zawartej w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia2003 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr.....poz.....).

Opracowując projekt rozporządzenia brano pod uwagę zróżnicowanie przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe parków krajobrazowych po to, aby sporządzając plan ochrony dla danego parku krajobrazowego można było wybrać odpowiednie zasady zawarte w tym rozporządzeniu.

Na podstawie posiadanej dokumentacji oraz przeprowadzonej charakterystyki, będą sporządzane projekty planów ochrony dla poszczególnych parków krajobrazowych.

Plany te zgodnie z paragrafem 3 załącznika do projektu rozporządzenia będą składały się z zakresu przedmiotowych prac oraz map. Natomiast zawarte w nich ustalenia będą dostosowane do rzeczywistych elementów przyrody, występujących w danym parku krajobrazowym.

Ocena Skutków regulacji (OSR)

do projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie trybu, zakresu prac i sposobów ochrony zasobów przyrody, tworów i jej składników dla potrzeb projektu planu ochrony dla parku krajobrazowego

1. Cel wprowadzenia rozporządzenia

Celem wprowadzenia rozporządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art.20 ust. ustawy z dnia 2003r. o ochronie przyrody.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Niniejszy projekt rozporządzenia jest wstępnym projektem. Dlatego nie był jeszcze przesyłany do konsultacji społecznych. Projekt zostanie poddany konsultacjom z wojewodami, Państwową Radą Ochrony Przyrody, Ligą Ochrony Przyrody oraz organizacjami społecznymi działającymi w skali krajowej. Projekt zostanie także umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska.

3. Wpływ na sektor finansów publicznych

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetowych ponad poziom dotychczasowych kosztów sporządzania jednostkowych planów ochrony dla parków krajobrazowych. Projekt rozporządzenia został tak zredagowany, że w pełni uwzględnia wymogi ustawowe dotyczące planów ochrony parków krajobrazowych, a jednocześnie nie zobowiązuje do dodatkowych opracowań w przypadkach, gdy dany park krajobrazowy posiada wcześniej opracowany plan ochrony. Dostosowanie starego planu ochrony do wymogów określonych w projekcie rozporządzenia będzie mogło być dokonane przez Służby Parków Krajobrazowych. Zapisy rozporządzenia ogranicza zakres prac nad planem do niezbędnych, a tym samym uniknie się zbędnych kosztów.

4. Wpływ na rynek pracy

Plan ochrony będzie podstawą do wykonywania ochrony gatunków, ekosystemów oraz walorów krajobrazowych i kulturowych, co spowoduje powstanie dodatkowych miejsc pracy dla ludności miejscowej zwłaszcza w ramach prac sezonowych (prace pielęgnacyjno-hodowlane i inne czynności związane z ochroną czynną oraz prace przy zagospodarowaniu turystycznym i inne).

5. Wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

6. Wpływ na rozwój regionalny

Opracowanie planu ochrony wpłynie na atrakcyjność turystyczną parków krajobrazowych, zwłaszcza tych obszarów, które będą ukierunkowane na rozwój ekoturystyki.

7. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Zagadnienia regulowane przedmiotowym rozporządzeniem są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

9-11-iw